

CSELEDMÖMLI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cselidőmölki, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekkeszám: 17.268.

Felelős: **NAGY IMRE**

Előfizetési árak:
1 évre 10, 1/2 évre 5, 1/4 évre 2.50 pengő.
Mégelenk minden szombaton.

Ez új szentendőben

Öböt dolgozzál, hogy erkölcsileg indokolt legyen pihenésed. Szants, vess, munkáikodj, hogy arathass ha elfőn a termést érlelő nyar.

Csak szükségset *pihenj,* hogy erői gyűjts a önmagaddal foglalkozál — tested javára — teltked üdvösségére.

Éltetőbban *imádkozdál,* hogy Isten áldása legyen munkádon s egész életeden.

Igazán *hígyj,* hogy a föld porából felemelkedhes a végtelen magasságokba, így küzelebb kerülhess az ingaig emberektől az erős istenhez.

Biztosan *remélj,* hogy járnj a világ szivárványhídján. És ne a ruhán aréul, míg meg nem érkezel „álompalotládnak” színhelyére.

Szívből *szerecs,* hogy ne hideg és nem a nyár melegében és ne maradj egyedül embermilliók hűdég, érzéketlen sokadalmában.

„Egetoszókat akarattál” *akarj,* hogy utat törj magadnak az emberiség gonoszágok között, így bátran taposs új csapást a tisztább életet élők felé és számra, kik követnek téged.

Kelnekess neked *bizálj,* hogy benned is bíznak az emberek és ne légy könnyen megemlíthető szappanbuborék az élet viharában.

Józanul *gondolkozzál,* hogy életed és munkád más legyen mint a gépek, állatok élote és munkája.

Sokat és odaadón *tanulj,* hogy felgyerkez a tudatnagyság ellen, amely minden gyilkos és mérénél veszedesebb.

Örömmel *dalolj,* hogy vídmérség, dal, női zenje be sokszor méltán komor hajlékú és aranyapárgár szeretőzóródo melegsége süssön be kűdös ablakodon.

Szépeket, jókat *álmoldj,* hogy életed elvishelhető legyen és így legfeljebb azt magadnak mondhasd, amit az ébrenlét megtagad tőled.

Vidáman *nevesz,* hogy mások is mosolyogjanak és részesei lehetessenek boldogságoknak.

Légy *hádis* azoknak, akik isten akaratából mellted és körülötéd élnek, s akiknek érzéd szívűk felé sugárzó melegét, élettik fáradságos munkáját.

Kiartóan *harcolj* és *győzz* önző, emberi éned és büneid felett, hogy azoknak ura légy és ne rabzolgája maradj.

Csak a nemzeti szellemmel átitatott és azzal szerves egységbe foglalt műveltség szolgálhatja a magyar művelődés-fejlődését

Részletek Szinyei Mórna Jenő közoktatásügyi miniszternek az újjászervezett Országos Közoktatási Tanácson elmondott új magyar utakat mutató hatalmas beszédéből

Mi, a nemzeti jövő hivatalos munkálói, az ifjúság nevelői világszerte látjuk azt a feladatunkat, hogy a sajátos magyar életet össze kell fogjunk, hogy annak fejlődését nemzeti eszményeink szerint kell irányítanunk. Tüdatos és eszmel alapon álló nemzetevelésre van szükség magyar életünk egész vonalán. Nemzetevelésünk azonban nem képzelhető el másként, csakis a magyarságtudomány alapján. Amint ugyanis a gazdának ismernie kell földje, talajviszonyait és vidéke kilmátját, ha sikeres munkát akar végezni, éppen így a nemzetevelőnek is tisztában kell lennie a magyarság lelki és testi adottságival, hogy hitvitását eredményesebb végezhesse. Elsőrangú feladat tehát a magyarságtudományok terjedelmében min...

alakítására utalna, mert ez a műveltség a magyar lélek ösztönös rétegeiből ered, onnan, onnan eszményeinkhez tisztát látunk. Így tehát a szellemi életkezés belülről indul és az őt erőforrásokkal érintkezésben maradvá, azok által táplálva még a magasabb műveltség formálban is eredeti frissességében és sajátos színeiben nyilatkozhait meg. Ez az út sohasem fordítható meg. Művelődési formákat egyszerűen idegenből importálni és rákanyiszeríteni a sajátos nemzeti lélekre veszedelmes. Csak a nemzeti szellemmel átitatott és azzal szerves egységbe foglalt műveltség szolgálhatja a magyar művelődés fejlődését.

Művelődésünk irányuló munkálása eredményezi azt, hogy

gyökerező alpműveltségünk

lelki közönséget fogja össze a nemzet egyetemet, a különböző társadalmi osztályokat, mert mindent ugyanazon közös szellemiséggel táplál — mindenkinek ugyanazokat a lelki élményeket nyújtja. Ez a nevelési rendszer azonban, amikor összefogja és megerősíti a nemzeti eszméket terjed, ugyanakkor megadja az a kadálytalan fejlődési lehetőséget is.

Utóvé a gyakorlati kérdésekre: először is fontos feladatra hívom fel a tekintetes Tanács figyelmét.

a túltérmeles problémájára.

Ez a nagyon nehéz és régóta kűdülő kérdés meg kell oldanunk! Nem vitás az, hogy nem elhunntan élő széplelkeket, de nem is csupán a test erejében terrelgő izomembereket akarunk nevelni, hanem nemzeti hitvitást ismertő, annak magát alárendelni tudó, érie harcolni kész lényeket a magyar élet számára. Ezt pedig a törös megerősítés, az általános kifizadás valóban nem mozdítja elő. A fejlődő szer-

vezetnek az erők arányos és célzatos fokozására, a végzett munka megbecsüléséből eredő örömr, helyes időbeosztásra, jó táplálásra s üdítő pihenésre van szükség.

A magyar gyermek

További feladatunk, hogy a magyar gyermek sajátos lélektanából, élettani és pszichológiai sajátosságaitól kiindulva, a nemzetiségileg elrendezett rendszerünkben alkalmazzuk, mert ezzel is az örök magyarorszori továbbképzését, munkáját.

A faji öntudat

De figyelmet kell fordítanunk arra is, hogy amit más népek faji öntudatának minden erőjükkel törekednek fokozni, nekünk is kötelességünk a magyarság

öntudatának növelése és nevelő tevékenységünkben való érve nyestése. Legyen tehát nevelésünk tudományos, de teljék meg melleg, szines, alkotó magyar lelkelt és törekedjék arra, hogy a faja bizott ifjúság erőt kibontakoztathassa és istentelő, alkotni, küzdeni tudó magyarokat neveljen belőlük a nagy magyar feladatok megoldására.

A nemzetiségi nyelv

Ezzel azonban legkevésbé sem kívánom ártani nemzetiségünknek. Erdekeket becsúlljuk, kulturális igényeiket tiszteltemben tartjuk a legok és legnyobbb biztonságban gyarapodhatnak, ha itt egy közhész erővel rendelkező magyarság áll őri-s a biztontja számukra is a jövőt, a rendet, a nyugalmat és a keresztény erkölcsöt. Ehhez a ponthoz kívánom kapcsolni a nyelvi oktatás kérdését. Viszonyaink reális szemléletében szükségeseznek tartom, hogy tanuljunk meg nemzetiségünk nyelvét. Ezért arra kérem a tekintetes Tanácsot, készítsen javaslatot, hogy miként tehetnénk lehetővé egy nyugal és egy-egy nemzetiségi nyelv megtanulását a tanulók számára.

Még néhány kérdést kívánok röviden érinteni.

Két miniszteri rendelet margójára

A helyugyelemintézkedés megtiltotta a táncmulatságok rendezését. Minden komoly magyar ember indoklással nélkül csak örülni tud ennek a rendelkezésnek. A magyar társadalmak egy része ugyanis a könyvű életre van elvebélt. Nem árt tehát, ha az ötödik háborús farsangot egy kicsit *frászkeltől* hangnemből, szövegtől *formában — áttervez* helyzetét — esendesebben áll meg társadalmunk. Elmaradnak és szerint azok a társadalmi egyesültek bálók, amelyek egy-egy város és falu életében elég nagy eseményt tudtak felidézni.

Éppen a magyar zene nem! Hóman Bálintnak tévésze minisztersége, Kibédihez Kunának hasonlón egy élvezős kultuszminisztersége alatt nem jutott el szébe, de előideknekm, hogy a magyarországi Zeneművészeti Főiskolának helye lenne a magyar zenének is!

Ezt a nemzeti szégyénytól törölle le most Szinyei Mersz Jenő titkársági miniszter, a nemzeti Zeneművészeti Főiskoláról s elrendelte, hogy minden negyedik éves hallgatóknak kötelező tárgyként kell hallgatni a magyar népzeneit.

— Szomorú, hogy el kellett rendelni ezt az elemi kívánalmat, de örülünk, hogy végre a magyarabb közoktatásügyi miniszter elrendelte az idegen zenei majmolók siera-hada ellenére is. Ezzel kapcsolatban érdeme idézni a „Magyar Ut” megjegyzését:

„A Zeneművészeti Főiskola napjainkban lesz csak a magyar művelődés organikus részévé s talán eljön az az idő is, mikor nemcsak arról ítélik meg magyar voltát, hogy — népzenei kollektívumok keit hallgatja benne mindenkinél, hanem arról is, hogy igazságtól is megvalósítja az előmozdító Magyarországi kultúrkénekn. Ehhez a képhez vissz most közelebb egy lépéssel a kultuszminiszter. S hogy ez is megtörténhet valóban, annak a jele, hogy végre magyar ember ízi a kultúr-tróféját — bázny-székekben.”

Igen, mert hogy valaki legyen valóban, ahhoz az kell, hogy egész gondolkodása, műveltsége a sajátos magyar művelődésben és gondolkodásban öntudatosan gyökerezék.

Köszönjük hát mi is Szinyei Mersz Jenő közoktatásügyi miniszterét az újabb magyar szempontból dúvós intézkedésért. P. D.

A szövetség belenyomott hivatalos ár-telepített egy sárvári árdrágítást

H.K. csánlig szabóval történt meg a következő eset. Egyik sárvári kereskedőnél — elhallgatjuk a nevet, midősszáze annyit árulunk el, hogy egy Árdát-utcairól van szó — vet egy nadrágnak való anyagot, 116 P-ért. Drágállította, de hát a nadrág kell és kell, ki kellett fizetni. Odabáza azonban hogy meglepetéssel veszi észre, hogy a szövetség benne van a hivatalos ár, 110 P helyett 24 P. Azonnal írt a kereskedőnek, hogy térítse vissza a különbséget, különben feljelent árdrágításért. A kereskedő először 65 P-t küldött vissz-

szá, kérve, hogy elégedjen meg ennnyvel. A szabó azonban nem volt hajlandó ennnyvel beérni, a teljes összeget követelte vissza. Ugyanott történt meg ugyan-csak egy csánlig asszonytól, hogy kislányának költői kabátot vett 88 P-ért s odabáza 5 is megtallta a hivatalos árat a kabátban: 49 P. Mondandaj sem kell, hogy 6 is hasonlóan jart el.

Felmerül — kérdés: nem lenne-e jó minden áruba beleülni, nyomtatni, színi a hivatalos árat? Sok kereskedő szabóudna meg ilyen kellemetlen lebeszésekóli.

H I R E K

— Eljegyzések. Kovács Ilona áll. ovónét eljegyzte Kondoros István m. kir. hadnagy (Nagy-széna). — Homolya Iliák eljegyzte Jij. Hammermüller Nándor máv. osztálymérnökei akalmazott. — Gájer János gyögyezreérz leányát Veronikát eljegyezte Bánhagy János ny. máv. főmozdonyvezető János ut. — Peng-rács József kereskedőspégő kárácsny nevján tartotta eljegyzést Somogyi Ildovával Alasógn. — Mórcz Lenkét (Kemencsaszentmárton) eljegyezte Erő József (Kemencsaszentmárton) — Öry Máriát eljegyezte Magyar Ferenc máv. mozdonyvezető Körmondórt.

— Kínntetés. Dr. Józsa Lászlót a „Céllődömlői Körhá” főorvosát a nemzetvédelmi keresselt köntették ki.

— Az OTI túdóbetegondozót létesít Hegyalun. Az OTI 20 holdas birtokot vásárolt Hegyalun megfelelő épületekkel, s ezen túdóbetegondozót fog felállítani. Az átalakítás technikai feltételeit megvanának s így nem kell hosszú ideig várni arra, míg elkészül ez a nagyhasznú intézmény Hegyalun.

Ferenc Czellődömlői mérlegkésztő és neje Hiuflott Irén karácsony másodnapján áltik meg egyik család kövben házasságünnepüknek 25 éves évfordulóját, amely alkalommal a tisztelőinek és barátainak túdvételtét fogadták, akik nagy számban keresték fel a népszertű és közszeretőben álló házaspárt.

Boldog újévet kíván vásárlóinak KEBELEI FERENC vegyérkereskedő.

Hadirokkantak karácsonya

Minél minden esztendőben úgy az idén is december 23-án megtartott ünnepély a HONSZ csoport vezetősege több hadirokkant és hadióვეgy tagját szeretecsmaggal ajándékozott meg.

Lalita Mlána csoport-elnök lélekemlék beszédben felhívta minden csoport tagját a haza iránti szeretetre, valamint az egyenérté iránti megbecsülésre és tisztásra. Továbbá megemlékezett mindazokról a nemcseszívő adakozókról, akik nembe megértették a hadirokkantak, hadióვეgyek és árak/sorát s azútr szívtükön viselik.

— Búcsúztatás. A céllődömlői szertár tisztviselőkre az elmulit csütörtökön este a Józsa-féle vendégelőben búcsúztatás, a céllődömlői szertártól a kassai szertárhoz áthelyezett Cserrák Rámó máv. időntéző.

— Vasúti áthelyezések. MAV igazgatósága, illetve a szombathelyi üzletvezetőse Péz László óraházra irodakészítést az íntvántekei főhelytűtr a céllődömlői főútházhoz, Poigráz Úr által bázézer kezelőtől a céllődömlői főútházról a szombathelyi főútházhoz helyezte át.

Elloktak Alasógnak egy veszedelmes tulvajnt. Szóca Ezter 4 éves kemencsaszentmárton hajadon szemálynében egy veszedelmes tulvajnt fogtak el Alasógnak, aki 6v. Nemeth Jánosné alácsúgi lakos padjáról — ki használvá annak távollétét feltolont a padlásra — és az ócska szarításra kitett fémremétűt magáéba vitte. Munkája végzésvél a faluban házórl-házra jáva kíntalta eladásra a lopott féremémiket, illetve becserelte azt életmiszerre. Időközben Nemeth Jánosné hajatért s a lopást észre véve feljelentést tett a csendőrségnek. A kilódított járőrnek azután még a közegében sikerült előzgni a tolvajokat s az útját pedig megindították ellene.

— Karácsonyünnepély a mozdonyvezető körben. A céllődömlői mozdonyvezető köré szerdán este 6 órakor tartotta meg a Körben karácsonyünnepélyét. Az ünnepélyen megjelenetek a körnek szomszédos telepűlre álltak. Vas Béla főútházvezetőnkkel. Az ünnepélyt vezgyezték éléke vezette be Szabó Dudás „Karácsony” című kölleményes szavata el nagyon ügyesen. Dr. Nemes Vazny plébános mondott ünnep beszédet, majd minden az igaz szeretetről beszélt, majd ismét a vegyezarak adott elő egy karácsonyi éneket nagy hatással, ezt követte a mozdonyvezetők által előadott „Betelemcsallag” című 1. felvonása pámsortjáték. Józs József elszavata a „Magyar Karácsony” című köllemény, majd a vegyezarak ismét egy éneket adott elő. Vas Béla főútházvezetőnk beszédben kiemelte a főútház, valamint a főútházvezető személyzetének önméltóságát, mely lehetővé tette számegyekről való gondoskodást. Az ünnepélyen minden jelenlévő gyermek egy-egy szeretecsmaggal kapott s 5 szegénysorost emelád pedig jelentős anyagi támogatásban részesült. Az ünnepély a Himnusz elénekésével ért véget.

Hat vagon mész utja a cukorgyártól a Friebert cégig

Ez megtörtént olyan kérdés, amit eszenvédeylmentesen kell kezelni. Mindenki tudja, hogy építványgokhoz ma polgári célra egyetlen hadviselő, de még nehmdháviseleő államban sem lehet hozzájutni a kívánó mértékben. Sokszor főnapokig kell várni pár kiló mézre, amivel egy szobát ki lehet mezezni. Ez — lámerteve azt, hogy ma első a honvédelem, rendben is van. Nincs, hát nincs. Ami val másra kell, ezen nincs mit fölözélni.

De van azon, hogy a sárvári cukorgyár az idén a munkásoknak az előző év mézszennyanyegnéval sokkal kevesebbet jutattott. Ez is rendjén volna, ha ugyanakkor, 6 vagon maradék mezet át nem adott volna a sem nem keresztyén, sem nem magyar Friebert cégnek. Ezt már senki sem érti, hogy lehet az, hogy egy árdítástól való a fennálló helyzettel mísem tórdóve, ilyen egyoldalúan intézzen el egy ilyen polgári szempontból igen súlyos kérdést. Mert nem tessék szóvá, ha más sárvári kereskedő is kapott volna abból

a 6 vagonból. Dehogy mind 6 vagon a Friebert cég kapja, ez már nagyon erős kihívás. Úgy látszik, valahog egy szórás kézet fölözök ez egy kis fronthadozás azokkal a bizonyos árjásokkal is elfeledett rendeltetéseiket. Legalább is a látszat erősen ez mellett szól.

Ugyancsak élénken tárgyalták sárvári körökben az is, hogy az ősi cukorgyári vadászatokra többek közt meghívást kapott az a Jávor Pál is, aki az igazi magyar szénészterület legtöbb dolgozó s a legnagyobb színésztehetségünknél, Kiss Ferencnek a Nemzeti Színház öltözőjében lévő kis szobrárt „véletlenülsegből” s nem politikai s baloldali indulatekőbi a sarokba találta hajltait, s kinek felesége Landesmann. A továbbiakhoz nem kell kommentár. — Enyve! Enyve! De furcsa az árjásolttak szimpátiája!

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN A „NEMZETI MOZGÓ”

Szentes hírlalok figyelem!

A szentes hírlalok elárasszák a közeg közléstől hivatali szer...

Az is előfordul, hogy három napig árnyékos szenteségét engedély...

A közléstől hivatali figyelemmel a közönséget, hogy a szal...

Boldog újévet kíván vásárlóinak és ismerősöknek MILKOVITS JENŐ

Elvesztett egy nőf karkötő l. hó 29-én délelőt a vasútlóm...

A Bajtársi Szolgálati karácsonyi segélyezése. A cselekedetek Bajtársi Szolgálati...

A mezőgazdasági munkások 1944-ben is változatlanok maradnak.

iparteleut felhívja tagjai figyelmét, hogy az anyagelosztási kapcsolatos panaszait...

Tejszállítás. Kormányrendelet értelmében az a tejtermék...

Boldog újévet kíván vásárlóinak és ismerősöknek ZACSI KAROLY

Beromil és házi nyúl takarmányozás céljára a közléstől hivatali...

Nyulbört, szőrmet, tollat legmagasabb áron vesz

Sakkverseny. A sémjémihályfalv evangélikus ifjúsági...

Rizs fogyasztói ára. A beloldi termései rizs fogyasztói...

A gabonafélék és hüvelyesek új ártételei. Buza 42, rozs 39...

Előzetesnek, olvasónak és barátainak istentől megadott békés újéztendői kíván

Beszolgáltatási kötelesség határidőinek meghosszabbítása.

Szinelőadás. A kemesemihályfalv evangélikus ifjúsági...

Hogyan élnek a feventeegyesületek? A közeljövöben sorra vesztük...

TABITH GASPAP, SARVAR

Terjed a népfölsekel mozgalom a Hajosodók bírádsága szerint.

Rendelőinek, vásárlóinak és barátainak istentől megadott boldog újéztendői kíván

a TURUL-NYOMDA könyv- és papírkerekedése

A Horvátországban magyarorságtól elszakadt a mai néhez...

A Bánságban nagy energiával újra szervezték a magyar iskolákat.

22.854 székely költözött vissza a Székelyföldre a bécsi döntés után.

MOZIK MUSORA

December 31. péntek, január 1. szombat. Egy szökény, egy nadrag.

Január 1. szombat. Lesz, ami lesz. Főszereplők: Ania Suli, Vaszary Piri.

Január 2. vasárnap. Szabotázs. Főszereplők: Kisa, Timor, Hidvéghy V.

Január 3. csütörtök. Vízkereszt napján KULTUR FILMEK: 1. Repülj ifjúság.

Január 4. szombat. Szabotázs. Főszereplők: Kisa, Ferenc, Almar Erzsi.

Január 5. vasárnap. Lesz, ami lesz. Főszereplők: Ania Suli, Vaszary Piri.

Társadalmunk fokozatos előregredéséről érdekes adatokat közöl a Magyar Statisztikai Szemle.

Nagy magyar biztosító intézet előkelő bankeszközökkel rendelkezik.

mekek száma 58 százalékkal csökkent, az öregeké 10 százalékkal emelkedett.

Olvasd! Terjeszd a Cselekedetek Hírlapot!

Előfizetés: 12 forint. Lapozás: előfizetés 12 forint. Tervező: Kárpátok.